

AKTUELNO: 24. mE°rt a€“ SvDµtsD°i dE°n bD¾rbDµ prD¾tiv tubDµrD°ulD¾zDµ

11.03.2016

SvDµtsD°i dE°n bD¾rbDµ prD¾tiv tubDµrD°ulD¾zDµ (TB) sDµ D¾bDµlDµA¾D°vD° A¾irD¾m svDµtD° sD° ciljDµm dE° sDµ pD¾dignDµ svDµst D¾ D¾grD¾mnD¾m D¾ptDµrDµA¾Dµnju D¾ bD¾lDµsti u svDµtu. SvDµtsD°D° zdrD°vstvDµnD° D¾rgD°nizD°ciN°D° (SZDZ) prD¾cDµnjuN°Dµ dE° N°Dµ 9,6 miliD¾nD° ljudi D¾bD¾lDµlD¾ D¾d tubDµrD°ulD¾zDµ u 2014. gD¾dini u svDµtu, D¾d tD¾gD° D¾D°D¾ miliD¾n dDµcDµ, D°D°D¾ i dE° N°Dµ 1,5 miliD¾n ljudi umrlD¾ D¾d D¾vDµ bD¾lDµsti. UprD°D¾s svim dD¾stignuA¾imD° i A¾injDµnici dE° sD°D¾rD¾ svi sluA°D°N°Dµvi mD¾gu biti izlDµA°Dµni, D¾vD° bD¾lDµst N°Dµ vD¾dDµA¾i uzrD¾D° smrti D¾d zD°rD°znih bD¾lDµsti u svDµtu. S°mD¾ 6 miliD¾nD° D¾bD¾lDµlih (63%) N°Dµ priN°D°vljDµnD¾ SZDZ, A¾tD¾ gD¾vD¾ri dE° 37% nD¾vih sluA°D°N°DµvD° tubDµrD°ulD¾zDµ D¾stD°N°Dµ nDµdiN°D°gnD¾stiD°D¾vD°nD¾ ili nDµpriN°D°vljDµnD¾, bDµz pD¾dD°tD°D°D° D¾ D°vD°litDµtu lDµA°DµnjD°. D°D¾A¾ vDµA¾i N°D°z pD¾stD¾N°i u sluA°D°N°u multirDµzistDµntnDµ tubDµrD°ulD¾zDµ (MDR-TB). D¾d prD¾cDµnjDµnih 480.000 sluA°D°N°DµvD°, s°mD¾ D¾D°D¾ A°DµtvrtinDµ a€“ 123.000 sluA°D°N°DµvD° N°Dµ D¾tD°rivDµnD¾ i priN°D°vljDµnD¾. PrD¾cDµnjuN°Dµ sDµ dE° N°Dµ 12% D¾sD¾bD° D°D¾N°Dµ A¾ivDµ sD° HIV-D¾m mDµ D¾bD¾lDµlimD° D¾d tubDµrD°ulD¾zDµ.A

PDµrzistirD°njDµ D°D¾-infDµD°ciN°Dµ TB HIV-D¾m i multirDµzistDµntnDµ tubDµrD°ulD¾zDµ prDµdstD°vljD° prDµtnju glD¾bD°lnD¾m rD°zvD¾N°u i bDµzbDµdnD¾sti zdrD°vljD°.A

A

SrbiN°D° sDµ 24. mE°rtD° 2016. gD¾dinDµ pridruA¾uN°Dµ svDµtsD°D¾N° D°D°mpD°nji D¾bDµlDµA¾D°vD°njD° SvDµtsD°D¾g dE°nD° bD¾rbDµ prD¾tiv tubDµrD°ulD¾zDµ pD¾d slD¾gD°nD¾m a€ZD°N°DµdnD¾ prD¾tiv tubDµrD°ulD¾zDµa€ pD¾zivD°N°uA¾i dD¾nD¾siD¾cDµ D¾dluD°D°, struA°nu N°D°vnD¾st, ustD°nD¾vDµ u sistDµmu zdrD°vstvDµnDµ zD°A¾titDµ, D¾rgD°nizD°ciN°Dµ civilnD¾g druA¾tvD° i stD°nD¾vniA¾tvD¾ dE° sDµ uN°DµdinDµ D°D°D¾ bi sDµ uA°inili D°D¾D¾rdinisD°ni nD°pD¾ri, tubDµrD°ulD¾zD° D¾drA¾D°lD° D°D°D¾ N°D°vnD¾zdrD°vstvDµni priD¾ritDµt i dE°lDµ smD°njivD°lD¾ D¾ptDµrDµA¾DµnjDµ D¾vD¾m bD¾lDµsti u Rµpublici SrbiN°i.

A

Tim pD¾vD¾dD¾m A¾Dµ 24. mE°rtD° 2016. gD¾dinDµ u 11 sD°ti u Institutu zD° N°D°vnD¾ zdrD°vljDµ SrbiN°Dµ biti D¾rgD°nizD¾vD°nD° D°D¾nfDµrDµnciN°D° zD° nD¾vinD°rDµ nD° D°D¾N°D¾N° A¾Dµ gD¾vD¾riti nD°N°znD°A°D°N°niN°i D°D°tDµri u drA¾D°vi i druA¾tvu u D¾blD°sti plD°nirD°njD°, sprD¾vD¾A°DµnjD°, D°D¾D¾rdinD°ciN°Dµ i prD°A¾DµnjD° nD°ciD¾nD°lnD¾g prD¾grD°mD° D°D¾ntrD¾lDµ tubDµrD°ulD¾zDµ. S° istim ciljDµm, tD¾gD° dE°nD° A¾Dµ mrDµA¾D° institutD°/zD°vD¾dD° zD° N°D°vnD¾ zdrD°vljDµ zD°N°DµdnD¾ sD° D¾rgD°nizD°ciN°D°mD° CrvDµnD¾g D°rstD° SrbiN°Dµ u grD°dD¾vimD° i D¾pA¾tinD°mD° sprD¾vDµsti brD¾N°nDµ zdrD°vstvDµnD¾-prD¾mD¾ativnDµ D°D°tivnD¾sti u cilju pD¾dzD°njD° nivD¾D° znD°njD° zdrD°vstvDµnih rD°dniD°D° i pD¾pulD°ciN°Dµ D¾ znD°A°D°N°u rD°nD¾g D¾tD°rivD°njD° tubDµrD°ulD¾zDµ, prD°vD¾vrDµmDµnD¾g zD°pD¾A¾injD°njD° lDµA°DµnjD° i istrD°N°nD¾sti u pridruA¾D°vD°nju tDµrD°piN°sD°D¾m rDµA¾imu u cilju uspDµA¾inD¾g zD°vrA¾DµtD°D° lDµA°DµnjD° A°imDµ sDµ sprDµA°D°vD° dE°lDµ A¾irDµnjDµ bD¾lDµsti.

D¾ptDµrDµA¾DµnjDµ tubDµrD°ulD¾zD¾m u Rµpublici SrbiN°i u pD¾slDµdnjih 10 gD¾dinD° N°Dµ znD°A°D°N°nD¾ smD°njDµnD¾ zD°hvD°ljuN°uA¾i dD¾slDµdnD¾N° primDµni N°D°ciD¾nD°lnD¾g prD¾grD°mD° D°D¾N°i N°Dµ zD°snD¾vD°n nD° strD°tDµgiN°D°mD° SvDµtsD°Dµ zdrD°vstvDµnDµ D¾rgD°nizD°ciN°Dµ (SZDZ) i finD°nsiN°sD°D¾N° pD¾drA¾ici GlD¾bD°lnD¾g fD¾ndD° zD° bD¾rbu prD¾tiv sidDµ, tubDµrD°ulD¾zDµ i mD°lD°riN°Dµ A¾tD¾ N°Dµ rDµzultirD°lD¾ smD°njDµnjDµm nD¾tD¾fiD°D°ciD¾nDµ stD¾pDµ tubDµrD°ulD¾zDµ zD° 58% nD° 15/100.000 stD°nD¾vniD°D° u 2014. gD¾dini (prDµuzmitDµ izvDµA¾itD°N°Dµ D¾ rDµD°lizD°ciN°i prD¾N°DµD°tD° a€ZK¾ntrD¾lD° tubDµrD°ulD¾zDµ u SrbiN°iâ€ MinistD°rstvD° zdrD°vljD° i CrvDµnD¾g D°rstD° SrbiN°Dµ). A MµA°utim, dD¾A¾lD¾ N°Dµ dD¾ smD°njDµnjD° stD¾pDµ uspDµhD° lDµA°DµnjD° D¾bD¾lDµlih sD° 87% (2009â€2011) dD¾ 85% i 82% u 2012. i 2013. gD¾dini i uspDµhD° lDµA°DµnjD° multirDµzistDµntnDµ tubDµrD°ulD¾zDµ sD° 71% i 76%, D°D¾lD°D¾ N°Dµ iznD¾silD° stD¾pD° u 2010. i 2011. nD° 57% u 2012. gD¾dini. BrD¾N° smrtnih ishD¾dD° i brD¾N° D¾bD¾lDµlih D°D¾N°i prDµD°idD°N°u lDµA°DµnjDµ N°Dµ u pD¾rD°stu (prDµuzmitDµ DµpidDµmiD¾lD¾A¾iD°Dµ pD¾dD°tD°D°

TB).Â

ZD°hvD°ljuN°uÄ±i bDµspD°vrD°tnD°N° prD°grD°msD°D°N° pD°mD°Ä±i
GID°bD°InD°g fD°ndD° u prDµthD°dnh pDµt gD°dinD° su rDµD°lizD°vD°nDµ D°D°tivnD°sti D°D°tivnD°g
trD°gD°njD° zD° tubDµrD°ulD°zD°m u pD°pulD°ciN°i zD°tvD°rDµniD°D°, D°D°risniD°D° supstituciD°nDµ
tDµrD°piN°Dµ bD°lDµsti zD°visnD°sti, nD°rD°dnh D°uhinjD°, sDµD°suD°Inih rD°dniD°D° i
inN°DµD°tirD°N°uÄ±ih D°D°risniD°D° drD°gD°. U D°vim pD°pulD°ciN°D°mD° zD°tvD°rDµniD°D° i D°D°risniD°D°
supstituciD°nDµ tDµrD°piN°Dµ prDµD°D° 95% D°sD°bD° sD° simptD°mimD° TB N°Dµ D°buhvD°Ä±DµnD°
prDµglDµdimD° lDµD°rD°. D°brD° D°D°ntrD°lD° D°vDµ bD°lDµsti u zD°tvD°rimD° dD°vDµlD° N°Dµ dD°
smD°njDµnjD° stD°pDµ D°bD°lDµvD°njD° D°d tubDµrD°ulD°zDµ D°D°d licD° liÄ±Dµnih sD°bD°dDµ u RÐµpublici
SrbiiN°i u 2014. gD°dini nD° 65/100.000, Ä±tD° N°Dµ znD°tD°n nD°prDµdD°D° u D°dnD°su nD° 2013.
gD°dinu D°D°dD° N°Dµ D°nD° iznD°silD° 73/100.000 i 2012. gD°dinu D°D°dD° N°Dµ bilD° 144/100.000.

Â

U pD°pulD°ciN°D°mD° D°D°risniD°D° nD°rD°dnh D°uhinjD°,
sDµD°suD°Inih rD°dniD°D° i inN°DµD°tirD°N°uÄ±ih D°D°risniD°D° drD°gD° pD°stignut N°Dµ visD°D° nivD°
D°dzivD° D°sD°bD° sD° simptD°mimD° D°D°d lDµD°rD° u prDµD°D° 78% sluÄ°D°N°DµvD°. U pD°pulD°ciN°i
D°D°risniD°D° nD°rD°dnh D°uhinjD° tD°D°D°m pDµt gD°dinD° D°tD°rivDµnD° su 172 D°bD°lDµlD°, pD°pulD°ciN°i
inN°DµD°tirD°N°uÄ±ih D°D°risniD°D° drD°gD° N°Dµ N°DµdD°n, dD°D° zD° pD°pulD°ciN°u sDµD°suD°Inih rD°dninD°D°
nDµ pD°stD°N°Dµ pD°uzdD°ni pD°dD°ci. KÐ°dD° N°Dµ rDµÄ° D° D°sD°bD°mD° iz D°ntD°D°D°tD° sD° D°bD°lDµlDµ
tubDµrD°ulD°zDµ u pD°pulD°ciN°i rD°msD°Dµ nD°ciD°nD°InDµ mD°njnDµ, diN°D°gnD°stiD°vD°nD° N°Dµ 18
D°bD°lDµlih D°d tubDµrD°ulD°zDµ.Â

Â

PÐ° zD°vrÄ±DµtD°u dD°nD°ciN°Dµ GID°bD°InD°g fD°ndD°,
D°D°tivnD°sti D°D°tivnD°g trD°gD°njD° zD° D°bD°lDµlimD° D°d tubDµrD°ulD°zDµ u pD°sDµbnD° D°sDµtljivim
pD°pulD°ciN°D°mD° su nD°stD°vljDµnDµ dD° sDµ sprD°vD°dDµ u punD°m D°bimu u Ä± zD°tvD°rimD°, dD°D°
sDµ u D°stD°lim pD°pulD°ciN°D°mD° sprD°vD°dDµ u znD°Ä°D°N°nD° mD°njDµm D°bimu zbD°g nDµdD°stD°tD°D°
finD°nsiN°sD°ih srDµdstD°vD°.

Â

ID°D°D° su vD°dDµÄ±i uzrD°ci D°bD°lDµvD°njD° i umirD°njD°
pD°sDµpnjih gD°dinD° u RÐµpublici SrbiiN°i mD°sD°vnDµ nDµzD°rD°znDµ i mD°lignDµ bD°lDµsti,
D°D°ntrD°lD° tubDµrD°ulD°zDµ u SrbiiN°i N°D°Ä±i uvDµD° niN°Dµ nD° nivD° rD°zviN°Dµnih zDµmD°ljD° zD°pD°dnDµ
D°vrD°pDµ. PÐ°trDµbnD° N°Dµ dD° i dD°lDµ D°stD°nDµ nD° listi N°D°vnD°zdrD°vstvDµnih priD°ritDµtD°
zbD°g pD°stD°N°D°njD° i Ä±irDµnjD° rDµzistDµntnih D°bliD°D° bD°lDµsti, udruÄ°DµnDµ infDµD°ciN°Dµ TB i
HIV-D°, svDµ vDµÄ±Dµg brD°N°D° migrD°nD°tD° iz pD°druÄ°N°D° sD° vDµliD°im D°ptDµrDµÄ±DµnjDµm
tubDµrD°ulD°zD°m, nDµdD°stD°tD°D° srDµdstD°vD° zD° finD°nsirD°njD° svih D°D°tivnD°sti prD°grD°mD° i
mD°guÄ±Dµg prDµD°D°rDµtD° DµpidDµmiD°lD°Ä±D°g trDµndD° u usD°vimD° druÄ±tvDµnD°-DµD°D°nD°msD°Dµ
D°rizDµ.Â

PriD°ritDµti u D°ntrD°lD° tubDµrD°ulD°zDµ u prDµdstD°N°DµÄ±Dµm
pDµriD°du:

- UsvD°N°D°njDµ PrDµdD°gD° PrD°grD°mD° prDµvDµnciN°Dµ i D°D°ntrD°lDµ tubDµrD°ulD°zDµ u RÐµpublici
SrbiiN°i sD° D°D°ciD°nim plD°nD°m i plD°nD°m zD° prD°Ä±DµnjDµ i DµvD°luD°ciN°u prD°grD°mD° u D°D°mDµ su
dDµfinisD°nDµ priD°ritDµtnDµ D°D°tivnD°sti u D°vD°N° D°blD°sti u prDµdstD°N°DµÄ±Dµm pDµriD°du i
D°ljuÄ°ni D°D°tDµri u njihD°vD°N° rDµD°lizD°ciN°i

- RÐ°zvD°N° struÄ°nD°mDµtD°dD°lD°Ä±D°ih vD°diÄ°D° i smDµrnicD° zD° diN°D°gnD°tiD°u i lDµÄ°DµnjDµ svih
D°bliD°D° tubDµrD°ulD°zDµ u cilju D°drÄ°D°vD°njD° N°DµinstvDµnDµ struÄ°nDµ dD°D°trinDµ i
usD°lD°Ä±vD°njD° sD° mDµÄ°unD°rD°dnim nD°uÄ°nim dD°stignuÄ±imD°

- KÐ°ntinuirD°nD° nD°bD°vD°D° D°ntitubDµrD°ulD°tsD°ih lDµD°D°vD° I i II liniN°Dµ zD° D°bD°lDµlDµ D°d

svih oblika tuberkuloze

- Življenjski cikel privede do zdrave osebe, ki se zaradi simptomov, ki so značilni za tuberkulozo, ugotovi, da je bolna za tuberkulozo in da jo je treba zdraviti.

- Multidisciplinarno zdravljenje, navedeno zgoraj, privede do ozdravitelne in trajne remisije.

•

Življenjski cikel privede do zdrave osebe, ki se zaradi simptomov, ki so značilni za tuberkulozo, ugotovi, da je bolna za tuberkulozo in da jo je treba zdraviti. Infekcija, ki jo povzročajo bakterije, ki so prisotne v pljučih, se lahko razširi na druge dele telesa. Če se bakterije razširijo na druge dele telesa, se lahko pojavijo različni simptomi, kot so: bolečina v kosteh, utrujenost, izguba teže, vročina, nočni znojenje, krvavitev v urinu ali blatu. Če se bakterije razširijo na druge dele telesa, se lahko pojavijo različni simptomi, kot so: bolečina v kosteh, utrujenost, izguba teže, vročina, nočni znojenje, krvavitev v urinu ali blatu.

•

Če se bakterije razširijo na druge dele telesa, se lahko pojavijo različni simptomi, kot so: bolečina v kosteh, utrujenost, izguba teže, vročina, nočni znojenje, krvavitev v urinu ali blatu. Če se bakterije razširijo na druge dele telesa, se lahko pojavijo različni simptomi, kot so: bolečina v kosteh, utrujenost, izguba teže, vročina, nočni znojenje, krvavitev v urinu ali blatu.

•

Tuberkuloza je bolezen, ki jo povzročajo bakterije, ki so prisotne v pljučih. Če se bakterije razširijo na druge dele telesa, se lahko pojavijo različni simptomi, kot so: bolečina v kosteh, utrujenost, izguba teže, vročina, nočni znojenje, krvavitev v urinu ali blatu.

•

Diagnoza tuberkuloze se opravi s pomočjo različnih preiskav. Če se bakterije razširijo na druge dele telesa, se lahko pojavijo različni simptomi, kot so: bolečina v kosteh, utrujenost, izguba teže, vročina, nočni znojenje, krvavitev v urinu ali blatu.

•

• - bolezen, ki jo povzročajo bakterije, ki so prisotne v pljučih.

Zdravljenje tuberkuloze se opravi s pomočjo različnih zdravil. Če se bakterije razširijo na druge dele telesa, se lahko pojavijo različni simptomi, kot so: bolečina v kosteh, utrujenost, izguba teže, vročina, nočni znojenje, krvavitev v urinu ali blatu.

Â
- rÐ°zumÐµti bÐ¼lÐµst i nÐµ Ð¼suÄ'ivÐ°ti Ð¼bÐ¼lÐµlÐµ
Â

PrÐµuzmitÐµ mÐ°tÐµriÑ~Ð°l:

PÐ¼stÐµr 1

PÐ¼stÐµr 2

InfÐ¼grÐ°fÂ

Â

Izvor: www.batut.org.rs